

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 20.10.2011
COM(2011) 654 final

2011/0297 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**privind sancțiunile penale pentru utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate și
manipulările pieței**

{SEC(2011) 1217}

{SEC(2011) 1218}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Adoptată la începutul anului 2003, Directiva 2003/6/CE privind abuzul de piață (Market Abuse Directive - MAD) a introdus un cadru general privind combaterea practicilor de utilizare abuzivă a informațiilor privilegiate și de manipulare a pieței, denumite împreună „abuz de piață“. Directiva are ca scop creșterea încrederii investitorilor și a integrității pieței, împiedicând persoanele care dețin informații privilegiate să efectueze tranzacții cu instrumente financiare conexe și împiedicând manipularea piețelor prin practici precum lansarea de informații sau zvonuri false și efectuarea unor tranzacții prin care prețurile sunt fixate la nivele anormale.

Pentru a asigura punerea în aplicare a Directivei 2003/6/CE, statelor membre li se solicită să se asigure că, în conformitate cu legislația națională, atunci când nu se respectă prevederile adoptate pentru punerea în aplicare a directivei, se pot lua măsurile administrative și se pot aplica sancțiunile administrative corespunzătoare împotriva persoanelor responsabile. Această dispoziție nu aduce atingere dreptului statelor membre de a impune sancțiuni penale.

Conform recomandărilor din raportul grupului la nivel înalt pentru supraveghere financiară în UE¹, „un cadru prudential și de conduită profesională solid pentru sectorul financiar trebuie să se bazeze pe sisteme robuste de supraveghere și de sancțiuni“. În acest scop, grupul consideră că autoritățile de control ar trebui să aibă la dispoziție mijloace suficiente pentru a acționa și să fie în măsură să se bazeze pe „sisteme de sancțiuni uniforme, robuste și disuasive împotriva tuturor infracțiunilor financiare, sancțiuni care ar trebui aplicate ferm“.

O aplicare efectivă necesită ca, în conformitate cu articolul 14 din Directiva 2003/6/CE, autoritățile competente să dispună de sancțiuni „efective, proporționale și cu efect de descurajare“. În plus, o aplicare efectivă este condiționată și de resursele autorităților competente, de competențele și de bunăvoința de care dispun pentru a detecta și a investiga abuzurile. Cu toate acestea, grupul la nivel înalt consideră că „niciuna din aceste cerințe nu este funcțională în prezent“, iar regimurile de sancțiuni ale statelor membre sunt evaluate ca fiind în general slabe și neomogene.

În acest scop, Comisia a publicat o comunicare² privind regimurile de sancțiuni din sectorul financiar. În comunicare se susține că sancțiunile penale, mai ales pedeapsa cu închisoarea, sunt considerate în general purtătoare ale unui mesaj puternic dezaprobat care ar putea îmbunătăți caracterul disuasiv al sancțiunilor, cu condiția ca acestea să fie aplicate în mod corespunzător de sistemul de justiție penală. Cu toate acestea, se poate ca sancțiunile penale să nu fie potrivite pentru toate tipurile de încălcări și în toate cazurile. Concluzia comunicării menționează o evaluare ce va fi efectuată de Comisie pentru a stabili dacă și în ce domenii se dovedește esențială introducerea de sancțiuni penale și elaborarea unor norme minime de definire a

¹ *Raportul grupului la nivel înalt pentru supraveghere financiară în UE*, Bruxelles, 25.2.2009, p.23

² Comisia Europeană, comunicarea „*Consolidarea regimurilor de sancțiuni în sectorul serviciilor financiare*“, COM (2010) 716, 8 decembrie 2010.

infracțiunilor și a sancțiunilor penale, în vederea asigurării aplicării efective a legislației UE din domeniul serviciilor financiare.

Propunerea se bazează pe abordarea prezentată în comunicarea din 20 septembrie 2011, intitulată „Către o politică a UE în materie penală: asigurarea punerii în aplicare eficace a politicilor UE prin intermediul dreptului penal”³. Ea include și o evaluare, bazată pe date concrete, a sistemelor naționale de aplicare existente și a valorii adăugate pe care o poate aduce un set de principii comune minime la nivelul UE în domeniul dreptului penal, acționând în virtutea principiilor necesității, proporționalității și subsidiarității.

În conformitate cu Programul de la Stockholm și cu concluziile Consiliului JAI din 22 aprilie 2010 referitoare la prevenirea crizelor economice și stimularea activității economice⁴, Comisia Europeană a evaluat modul de aplicare a reglementărilor naționale de punere în aplicare a MAD și a identificat o serie de probleme care au un impact negativ asupra integrității pieței și a protecției investitorilor. Una dintre problemele identificate în evaluarea impactului o reprezintă faptul că sancțiunile actuale de combatere a infracțiunilor ce se încadrează la abuzul de piață nu au efect, nu sunt suficient de disuasive și au drept rezultat aplicarea inefficientă a Directivei. În plus, există diferențe majore de la un stat membru la altul privind definirea practicilor de utilizare abuzivă a informațiilor privilegiate și de manipulare a pieței care constituie infracțiuni penale. De exemplu, cinci state membre nu dispun de sancțiuni penale pentru divulgarea de informații privilegiate de către un deținător primar de informații privilegiate, iar opt state membre nu dispun de astfel de sancțiuni pentru deținătorii secundari de informații privilegiate. În plus, există un stat membru care nu impune în prezent sancțiuni penale pentru utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate de către un deținător primar de informații privilegiate și patru state membre care nu impun astfel de sancțiuni pentru manipularea pieței. Deoarece abuzurile de piață se pot desfășura și transfrontalier, aceste discrepante slăbesc piața internă și le permit autorilor abuzurilor de piață să deruleze astfel de activități în jurisdicțiile care nu prevăd sancțiuni penale pentru infracțiuni de acest tip.

Normele minime de reglementare a infracțiunilor penale și a sancțiunilor penale pentru abuzurile de piață, care ar fi transpuse în legislația penală națională și aplicate de sistemele de justiție penală ale statelor membre, pot contribui la asigurarea eficacității acestei politici a Uniunii, exprimând o dezaprobară socială de natură diferită din punct de vedere calitativ în comparație cu sancțiunile administrative sau cu mecanismele de compensare întemeiate pe dreptul civil. Condamnările penale pentru infracțiuni de abuz de piață, care de obicei sunt mult dezbătute în mijloacele de comunicare în masă, ajută la sporirea caracterului descurajant, deoarece

³ COM (2011) 573 final.

⁴ În „Programul de la Stockholm - o Europă deschisă și sigură în serviciul cetățenilor și pentru protecția acestora” din 2.12.2009, Consiliul European a subliniat necesitatea reglementării piețelor financiare și a prevenirii abuzurilor și a invitat statele membre și Comisia să îmbunătățească măsurile de detectare a comportamentelor abuzive pe piață și a deturnărilor de fonduri. În concluziile Consiliului JAI referitoare la prevenirea crizelor economice și stimularea activității economice s-a evidențiat faptul că ar trebui să se analizeze dacă este posibil sau, după caz, dacă este necesar, să se armonizeze normele penale în ceea ce privește tratamentul aplicat manipularilor grave ale prețurilor la bursă și alte situații de abuz pe piețele valorilor mobiliare. A se vedea documentele 8920/10 din 22.4.2010 și 7881/10 din 29.3.2010

demonstrează potențialilor infractori că autoritățile aplică măsuri reale care pot avea drept rezultat pedeapsa cu închisoarea, alte sancțiuni penale sau un cazier penal. Existența unor principii comune minime în definirea infracțiunilor penale pentru majoritatea infracțiunilor de abuz de piață ar simplifica cooperarea dintre autoritățile de aplicare a legii din Uniune, mai ales dacă se ține cont de faptul că majoritatea infracțiunilor sunt comise transfrontalier.

Cu toate că la nivelul Uniunii sunt în vigoare reglementări de prevenire și de combatere a infracțiunilor de abuz de piață încă din 2003, experiența a arătat că sistemul actual nu a obținut efectul dorit, acela de a contribui efectiv la protejarea piețelor financiare. Alături de propunerea de Regulament (UE) nr. ... al Parlamentului European și al Consiliului privind utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate și manipulările pieței, care încearcă la rândul său să remedieze alte probleme majore ale sistemului existent și prevede modalități de întărire și de asigurare a coerenței sancțiunilor administrative, prezenta propunere prevede obligația statelor membre de a formula principiile minime de definire a celor mai grave infracțiuni de abuz de piață și a nivelurilor minime pentru sancțiunile penale aferente acestora.

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

Prezenta inițiativă este rezultatul consultărilor cu toți principalii factori interesați, inclusiv autorități publice (administrații și autorități de reglementare a piețelor valorilor mobiliare), emitenți, intermediari și investitori.

Ea ține cont de raportul publicat de Comitetul autorităților europene de reglementare a piețelor valorilor mobiliare (CESR) privind măsurile și sancțiunile administrative, precum și sancțiunile penale existente în statele membre în temeiul directivei privind abuzul de piață (MAD)⁵. Sunt luate, de asemenea, în calcul rezultatele consultărilor lansate de Comisie în comunicarea sa privind consolidarea regimurilor de sancțiuni din sectorul financiar.

În data de 12 noiembrie 2008, Comisia Europeană a organizat o conferință publică privind revizuirea sistemului de combatere a abuzului de piață⁶. În 20 aprilie 2009, Comisia Europeană a lansat un apel pentru furnizarea de informații în vederea revizuirii directivei privind abuzul de piață. Serviciile Comisiei au primit 85 de contribuții. Contribuțiile care nu au caracter confidențial se pot consulta pe site-ul internet al Comisiei⁷.

În 28 iunie 2010, Comisia a lansat o consultare publică privind revizuirea directivei care s-a încheiat în 23 iulie 2010⁸. Serviciile Comisiei au primit 96 de contribuții. Contribuțiile care nu au caracter confidențial se pot consulta pe site-ul internet al Comisiei⁹. O sinteză se regăsește în Anexa 2 din raportul de evaluare a impactului¹⁰.

⁵ CESR/08-099, februarie 2008.

⁶ A se vedea http://ec.europa.eu/internal_market/securities/abuse/12112008_conference_en.htm.

⁷ A se vedea http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/market_abuse_en.htm

⁸ A se vedea http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/mad/consultation_paper.pdf

⁹ A se vedea http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2010/mad_en.htm

În 2 iulie 2010, Comisia a organizat o altă conferință publică privind revizuirea directivei¹¹.

În conformitate cu politica pentru o mai bună reglementare, Comisia a efectuat o evaluare a impactului alternativelor strategice. În cadrul acestor lucrări pregătitoare au fost luate în considerare opțiunile de politică privind sancțiunile penale. Referitor la acest subiect, în evaluarea impactului s-a concluzionat că obligația statelor membre de a introduce sancțiuni penale pentru cele mai grave infracțiuni de abuz de piață este esențială pentru a asigura aplicarea efectivă a politicii Uniunii privind abuzul de piață. În combinație cu opțiunile de politică preferate dezbătute în propunerea de Regulament (UE) nr. ... al Parlamentului European și al Consiliului privind utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate și manipulările pieței, această cerință va avea un impact pozitiv asupra încrederii investitorilor și, mai mult, va contribui la stabilitatea financiară a piețelor.

3. ELEMENTE JURIDICE ALE PROPRUNERII

3.1. Temei juridic

Propunerea se întemeiază pe articolul 82 alineatul (2) din TFUE.

3.2. Subsidiaritate și proporționalitate

Conform principiului subsidiarității [articolul 5 alineatul (3) din TUE], se vor lua măsuri la nivelul UE numai dacă obiectivele stabilite nu pot fi îndeplinite în mod suficient de statele membre și, prin urmare, având în vedere amploarea și efectele preconizate ale măsurilor propuse, obiectivele pot fi îndeplinite mai bine la nivelul UE.

Abuzul de piață poate avea o dimensiune transfrontalieră și periclitează integritatea piețelor financiare, care au un caracter tot mai integrat pe teritoriul Uniunii. Abordările divergente ale statelor membre privind impunerea de sancțiuni penale pentru infracțiunile de abuz de piață creează o nișă pentru infractori, care deseori profită de un sistem de sancțiuni mai puțin sever. Astfel, atât efectul disuasiv al fiecărui regim național de sancțiuni, cât și eficacitatea aplicării cadrului legislativ al Uniunii privind abuzurile de piață sunt diminuate. Un set de norme minime la nivelul UE de stabilire a formelor de abuz de piață care constituie comportament infracțional contribuie la soluționarea acestei probleme.

În acest context, acțiunea UE pare adecvată în ceea ce privește principiul subsidiarității.

Principiul proporționalității prevede ca fiecare intervenție să vizeze un obiectiv și să nu depășească ceea ce este necesar pentru îndeplinirea sa. Procesul s-a ghidat după acest principiu începând cu identificarea și evaluarea opțiunilor de politici alternative și până la elaborarea prezentei propuneri.

¹⁰ Raportul de evaluare a impactului este disponibil la următoarea adresă: http://ec.europa.eu/internal_market/securities/abuse/index_en.htm.

¹¹ A se vedea Anexa 3 din raportul de evaluare a impactului pentru o sinteză a discuțiilor.

3.3. Explicarea detaliată a propunerii

3.3.1. Infrațiuni penale

Articolul 3, coroborat cu articolul 2 din propunere, definește infracțiunile de abuz de piață care ar trebui considerate de statele membre drept infracțiuni penale și prin urmare ar trebui să fie supuse unor sancțiuni penale.

Două forme de comportament abuziv de piață, mai precis utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate și manipularea pieței, ar trebui considerate infracțiuni penale, dacă sunt comise intenționat. Tentativa de a desfășura activități de utilizare abuzivă a informațiilor privilegiate sau de manipulare a pieței ar trebui să fie pedepsită, de asemenea, ca infracțiune penală.

Delictul aferent informațiilor privilegiate ar trebui să se aplice persoanelor care dețin informații privilegiate și sunt conștiente de natura privilegiată a acestora. Delictul aferent manipulării pieței se poate aplica oricui.

3.3.2. Instigare, complicitate și tentativă

Prin dispozițiile de la articolul 4 se asigură că instigarea, precum și complicitatea la infracțiunile penale definite sunt, de asemenea, pasibile de a fi pedepsite în statele membre. Directiva reglementează, de asemenea, tentativa de a comite unul dintre delictele definite la articolele 3 și 4, cu excepția divulgării neadecvate a informațiilor privilegiate și răspândirea de informații care transmit semnale false sau înșelătoare, deoarece nu pare adecvat ca tentativa de a comite aceste delictes să fie asimilată infracțiunilor penale.

3.3.3. Sancțiuni penale

La articolul 5 se solicită statelor membre să adopte măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile penale definite la articolele 3 și 4 sunt supuse sancțiunilor penale. Aceste sancțiuni ar trebui să fie efective, proporționale și disuasive.

3.3.4. Răspunderea persoanelor juridice

La articolul 6 se solicită statelor membre să asigure cadrul în care persoanele juridice pot fi trase la răspundere pentru infracțiuni penale, astfel cum sunt menționate la articolele 3 și 4.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea nu are nicio implicație pentru bugetul Uniunii.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind sancțiunile penale pentru utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate și manipulările pieței

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 83 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului actului legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹²,

,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) O piață financiară nu poate fi integrată și eficientă în absența integrității. Funcționarea fără probleme a piețelor valorilor mobiliare și încrederea publică în piețe sunt condiții prealabile pentru creștere economică și bunăstare. Abuzurile de piață periclitează integritatea piețelor financiare și încrederea publicului în valorile mobiliare și instrumentele financiare derivate.
- (2) Directiva 2003/6/CE¹³ a Parlamentului European și a Consiliului privind utilizările abuzive ale informațiilor confidențiale și manipulările pieței (abuzul de piață), a solicitat statelor membre să se asigure că autoritățile competente au atribuțiile necesare pentru a detecta și a investiga abuzurile de piață. Fără a aduce atingere dreptului statelor membre de a impune sancțiuni penale, Directiva 2003/6/CE a solicitat totodată statelor membre să se asigure se pot adopta măsuri administrative sau se pot impune sancțiuni administrative corespunzătoare împotriva persoanelor responsabile de încălcarea reglementărilor naționale de punere în aplicare a acestei directive.
- (3) Conform recomandărilor din raportul grupului la nivel înalt pentru supraveghere financiară în UE, un cadru prudential și de conduită profesională solid pentru sectorul financiar trebuie să se bazeze pe sisteme robuste de supraveghere și de sancțiuni. În acest scop, grupul a considerat că autoritățile de control ar trebui să dispună de mijloace suficiente pentru a acționa și ar trebui să

¹² OJ C , , p. .

¹³ JO L 16, 12.4.2003, p.16.

existe, de asemenea, sisteme de sancțiuni uniforme, severe și disuasive împotriva tuturor infracțiunilor financiare, sancțiuni care ar trebui aplicate ferm. Grupul a concluzionat că sistemele de sancțiuni ale statelor membre sunt în general slabe și neomogene.

- (4) Un cadru legislativ funcțional privind abuzul de piață necesită o aplicare efectivă. Evaluarea sistemelor naționale de sancțiuni administrative în conformitate cu Directiva 2003/6/CE a arătat că nu toate autoritățile competente naționale dispuneau de un set de competențe prin care să asigure sancțiuni adecvate pentru abuzul de piață. Mai exact, nu toate statele membre dispuneau de sancțiuni administrative pecuniare pentru utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate și manipularea pieței, iar nivelul acestor sancțiuni varia considerabil între statele membre.
- (5) S-a dovedit că adoptarea de sancțiuni administrative de către statele membre nu era suficientă pentru a asigura respectarea normelor de prevenire și de combatere a abuzului de piață.
- (6) Este esențial ca respectarea normelor să fie susținută prin dispunerea de sancțiuni penale, care să marcheze o dezaprobare socială de natură diferită din punct de vedere calitativ în comparație cu sancțiunile administrative. Definirea celor mai grave forme de abuz de piață drept infracțiuni penale stabilește niște limite legislative clare referitor la faptul că astfel de comportamente sunt considerate inacceptabile și transmite publicului și potențialilor infractori mesajul că autoritățile competente iau în serios aceste practici.
- (7) Nu toate statele membre au adoptat sancțiuni penale pentru anumite tipuri de încălcări grave ale legislației naționale de aplicare a Directivei 2003/6/CE. Astfel de abordări divergente periclitizează uniformitatea condițiilor de funcționare a pieței interne și pot încuraja anumite persoane să se implice în abuzuri de piață în statele membre care nu aplică sancțiuni penale pentru astfel de delictе. Mai mult, până în acest moment la nivelul UE nu a existat o înțelegere privind comportamentele care constituie delictе de natură atât de gravă. Prin urmare, ar trebui stabilite principii minime de definire a infracțiunilor penale comise de persoane fizice sau juridice și sancțiunile aferente acestora. Normele minime comune ar face posibilă utilizarea unor metode de investigație mai eficiente, precum și cooperarea efectivă în interiorul și între statele membre. Condamnările pentru delictе de abuz de piață pronunțate în temeiul dreptului penal au deseori drept rezultat o dezbaterе amplă în mijloacele de comunicare în masă, fapt care ajută la descurajarea potențialilor infractori, atrăgând atenția publicului asupra angajamentului luat de autoritățile competente de a lupta împotriva abuzului de piață.
- (8) Introducerea sancțiunilor penale pentru cele mai grave delictе de abuz de piață de către toate statele membre este, prin urmare, esențială pentru asigurarea implementării efective a politicii Uniunii de combatere a abuzului de piață, în conformitate cu cerințele formulate în comunicarea intitulată „Către o politică a UE în materie penală: asigurarea punerii în aplicare eficiente a politicilor UE prin intermediul dreptului penal”¹⁴.
- (9) Pentru ca domeniul de aplicare al prezentei directive să fie aliniat cu cel al Regulamentului (UE) nr. al Parlamentului European și al Consiliului privind utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate și manipulările pieței, tranzacțiile cu acțiuni proprii efectuate în cadrul programelor de stabilizare și de răscumpărare și tranzacțiile, ordinele sau comportamentele care se înscriu în cadrul activităților de politică monetară și de administrare a datoriei publice, precum și al

¹⁴ COM (2011) 573 final.

activităților asociate certificatelor de emisii desfășurate în cadrul politicii Uniunii în domeniul climatic ar trebui excluse din sfera de aplicare a prezentei directive.

- (10) Obligația de a aplica sancțiuni penale pentru utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate și manipularea pieței în conformitate cu prezenta directivă ar trebui să fie impusă statelor membre numai atunci când aceste acte sunt comise intenționat.
- (11) Din cauza efectelor negative pe care le provoacă tentativele de utilizare abuzivă a informațiilor privilegiate și tentativele de manipulare a pieței asupra integrității piețelor financiare și a încrederii investitorilor, aceste forme de comportament ar trebui de asemenea să fie pasibile de a fi pedepsite drept infracțiuni penale.
- (12) Prezenta directivă ar trebui să solicite statelor membre să se asigure că și instigarea și complicitatea la astfel de delikte penale sunt pasibile de a fi pedepsite. În acest context, convingerea unei alte persoane, pe baza informațiilor privilegiate, să dobândească sau să cedeze instrumente financiare care au legătură cu aceste informații ar trebui considerată instigare la utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate.
- (13) Prezenta directivă ar trebui aplicată ținându-se cont de cadrul legislativ stabilit prin Regulamentul (UE) nr. al Parlamentului European și al Consiliului privind utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate și manipulările pieței și de măsurile de punere în aplicare a acestuia.
- (14) Pentru a se asigura aplicarea efectivă a politicii europene de garantare a integrității piețelor financiare, stabilită în Regulamentul (UE) nr. al Parlamentului European și al Consiliului privind utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate și manipulările pieței, statele membre ar trebui să extindă angajarea răspunderii pentru a include și persoanele juridice, inclusiv, dacă este posibil, răspunderea penală a persoanelor juridice.
- (15) Dat fiind faptul că prezenta directivă prevede norme minime, statele membre pot adopta sau menține norme de drept penal mai severe pentru abuzul de piață.
- (16) Orice activități de prelucrare a datelor cu caracter personal efectuate în cursul aplicării prezentei directive ar trebui să fie conforme Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date¹⁵.
- (17) Deoarece obiectivul prezentei directive, mai precis asigurarea aplicării pe teritoriul Uniunii a sancțiunilor penale pentru cele mai grave delikte de abuz de piață, nu poate fi îndeplinit într-o măsură suficientă de statele membre și, prin urmare, având în vedere dimensiunile și efectele prezentei directive, poate fi îndeplinit mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum se prevede în acest articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului menționat.
- (18) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și se conformează principiilor recunoscute în Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene consacrate de tratat. Mai precis, directiva ar trebui aplicată cu respectarea corespunzătoare a libertății de a desfășura o activitate

¹⁵ JO L 281, 23.11.1995, p. 31.

comercială (articolul 16), a dreptului la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil (articolul 47), a prezumției de nevinovăție și dreptului la apărare (articolul 48), a principiilor legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor (articolul 49) și a dreptului de a nu fi judecat sau condamnat de două ori pentru aceeași infracțiune (articolul 50).

- (19) Comisia ar trebui să evalueze implementarea prezentei directive în statele membre având în vedere și posibilitatea ca pe viitor să fie necesară introducerea unei armonizări minime a tipurilor și nivelurilor de sancțiuni penale.
- (20) [În conformitate cu articolele 1, 2, 3 și 4 din Protocolul (nr. 21) privind poziția Regatului Unit și a Irlandei în ceea ce privește spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la tratat, Regatul Unit și-a exprimat dorința de a participa la adoptarea și punerea în aplicare a prezentei directive] SAU [Fără a aduce atingere articolului 4 din Protocolul (nr. 21) privind poziția Regatului Unit în ceea ce privește spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la tratat, Regatul Unit nu va participa la adoptarea prezentei directive și, prin urmare, nu îi revin obligații în virtutea acesteia și nici nu îi sunt aplicabile dispozițiile sale.
- (21) [În conformitate cu articolele 1, 2, 3 și 4 din Protocolul (nr. 21) privind poziția Regatului Unit și a Irlandei în ceea ce privește spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la tratat, Irlanda și-a exprimat dorința de a participa la adoptarea și punerea în aplicare a prezentei directive] SAU [Fără a aduce atingere articolului 4 din Protocolul (nr. 21) privind poziția Irlandei în ceea ce privește spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la tratat, Irlanda nu va participa la adoptarea prezentei directive și, prin urmare, nu îi revin obligații în virtutea acesteia și nici nu îi sunt aplicabile dispozițiile sale.
- (22) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul (nr. 22) privind poziția Danemarcei, anexat la tratat, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei directive și, prin urmare, nu îi revin obligații în virtutea acesteia și nici nu îi sunt aplicabile dispozițiile sale,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

1. Prezenta directivă stabilește norme minime pentru sancțiuni penale aferente celor mai grave infracțiuni de abuz de piață, mai precis utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate și manipularea pieței.
2. Prezenta directivă nu se aplică pentru operațiunile cu acțiuni proprii în programe de răscumpărare sau pentru stabilizarea unui instrument financiar, atunci când astfel de operațiuni se efectuează în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul (UE) nr. al Parlamentului European și al Consiliului privind utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate și manipulările pieței, sau pentru tranzacții, ordine sau comportamente efectuate în sensul activităților de politică monetară și de administrare a datoriei publice și a activităților privind certificatele de emisii de gaze cu efect de seră în vederea aplicării politicii climatice a Uniunii, în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. al Parlamentului European și al Consiliului privind utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate și manipulările pieței.

3. Prezenta directivă se aplică și comportamentelor sau tranzacțiilor, inclusiv oferte, legate de licitarea certificatelor de emisii sau a altor produse scoase la licitație bazate pe acestea, în temeiul Regulamentului nr. 1031/2010 al Comisiei. Orice dispoziție din prezenta directivă referitoare la ordinele de tranzacționare se aplică ofertelor depuse în contextul unei licitații¹⁶.

Articolul 2 *Definiții*

În sensul prezentei Directive:

1. „instrument financiar“ înseamnă orice instrument în sensul articolului 2 alineatul (1) subpunctul (8) din Regulamentul (UE) nr. ... al Parlamentului European și al Consiliului privind piețele instrumentelor financiare.
2. „informații privilegiate“ înseamnă informații în sensul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. ... al Parlamentului European și al Consiliului privind utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate și manipulările pieței.

Articolul 3 *Utilizarea abuzivă a informațiilor privilegiate*

Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că următoarele comportamente constituie infracțiuni penale, atunci când actele sunt comise intenționat:

- (a) atunci când se află în posesia unor informații privilegiate, utilizarea acestor informații pentru a dobândi sau a ceda instrumente financiare la care se referă informațiile respective, în nume propriu sau în numele unui terț. Aici este inclusă și utilizarea informațiilor privilegiate pentru a anula sau a modifica un ordin privind un instrument financiar la care se referă informațiile respective, în cazul în care acel ordin a fost emis înainte ca persoana să intre în posesia informațiilor privilegiate; sau
- (b) divulgarea de informații privilegiate oricărei alte persoane, exceptând cazurile în care divulgarea se efectuează în cursul normal al exercitării sarcinilor de serviciu sau cu titlu profesional.

Articolul 4 *Manipularea pieței*

Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că următoarele comportamente constituie infracțiuni penale, atunci când actele sunt comise intenționat:

- (a) furnizarea de indicații false sau înșelătoare cu privire la oferta, cerea sau prețul unui instrument financiar sau al unui contract spot pe mărfuri conexe;

¹⁶ Regulamentul (UE) nr. 1031/2010 al Comisiei din 12 noiembrie 2010 privind calendarul, administrarea și alte aspecte ale licitării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității, JO L 302, 18.11.2010, p. 1.

- (b) fixarea prețului unuia sau mai multor instrumente financiare sau al unui contract spot pe mărfuri conexe la un nivel anormal sau artificial;
- (c) efectuarea unei tranzacții, emiterea unui ordin sau orice altă activitate pe piețele financiare care influențează prețul unuia sau mai multor instrumente financiare sau al unui contract spot pe mărfuri conexe, activitate care recurge la procedee fictive sau orice altă formă de înșelătorie sau artificiu;
- (d) difuzarea de informații care oferă semnale false sau înșelătoare referitoare la instrumente financiare sau contracte spot pe mărfuri conexe, atunci când persoana respectivă obține, pentru sine sau pentru altă persoană, foloase sau beneficii ca urmare a difuzării informațiilor în cauză.

Articolul 5

Instigare, complicitate și tentativă

1. Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că instigarea și complicitatea la infracțiunile penale menționate la articolele 3 și 4 sunt pasibile de a fi pedepsite drept infracțiuni penale.
2. Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că tentativa de a comite oricare dintre infracțiunile menționate la articolul 3 litera (a) și la articolul 4 literele (a), (b) și (c) sunt pasibile de a fi pedepsite drept infracțiuni penale.

Articolul 6

Sanțiuni penale

Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile penale menționate la articolele 3-5 sunt pasibile de a fi supuse unor sancțiuni efective, proporționale și disuasive.

Articolul 7

Răspunderea persoanelor juridice

1. Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele juridice pot fi trase la răspundere pentru infracțiuni precum cele menționate la articolele 3-5 atunci când aceste infracțiuni au fost comise în beneficiul lor de către orice persoană acționând în nume propriu sau în calitate de membru al unui organism al persoanei juridice, care are o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice în cauză, pe baza:
 - (a) unei împuterniciri din partea persoanei juridice;
 - (b) unei atribuții de a lua decizii în numele persoanei juridice respective; sau
 - (c) unei atribuții legate de exercitarea controlului în cadrul persoanei juridice respective.
2. Statele membre adoptă, de asemenea, măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele juridice pot fi considerate responsabile atunci când lipsa supravegherii sau a controlului din partea unei persoane menționate la alineatul (1) a făcut posibilă săvârșirea infracțiunilor

menționate la articolele 3-5 în beneficiul acelei persoane juridice de către o persoană aflată sub autoritatea sa.

3. Răspunderea persoanelor juridice în temeiul alineatelor (1) și (2) nu exclude inițierea procedurilor penale împotriva persoanelor fizice care sunt autori, instigatori sau complici la infracțiunile menționate la articolele 3-5.

Articolul 8 *Sanțiuni pentru persoanele juridice*

Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele juridice considerate responsabile în temeiul articolului 7 fac obiectul unor sancțiuni efective, proporționale și disuasive.

Articolul 9 *Raportarea*

În termen de [4 ani de la intrarea în vigoare a prezentei directive], Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la aplicarea prezentei directive și, dacă este necesar, cu privire la necesitatea revizuirii ei, mai ales în ceea ce privește oportunitatea introducerii unor norme minime comune privind tipurile și nivelurile sancțiunilor penale.

Comisia își prezintă raportul însoțit, dacă este cazul, de o propunere legislativă.

Articolul 10 *Transpunerea*

1. Statele membre adoptă și publică în termen de [24 de luni de la intrarea în vigoare a prezentei directive], actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre transmit imediat Comisiei textul prevederilor respective, alături de tabelul de corespondență între aceste prevederi și prezenta directivă.

Acestea aplică prevederile respective în termen de [24 de luni de la intrarea în vigoare a prezentei directive] și sub rezerva și la data intrării în vigoare a Regulamentului (UE) nr. ... al Parlamentului European și al Consiliului privind utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate și manipulările pieței.

Atunci când statele membre adoptă prevederile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere în momentul publicării oficiale. Statele membre decid modul în care se va introduce o astfel de trimitere.

2. Statele membre transmit Comisiei textul prevederilor principale din legislația națională adoptate în domeniul care face obiectul prezentei directive și un tabel de corespondență între aceste prevederi și prezenta directivă.

Articolul 11
Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 12
Destinatarii

Prezenta directivă se adresează statelor membre, în conformitate cu tratatele.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele